

Пациенти с редки кожни заболявания и COVID-19 вирус

ERN-Skin изцяло поддържа пациентите и техните семейства по време на пандемията от COVID-19 и предоставя следните препоръки и информация за пациентите с редки кожни заболявания

СЛЕДВАЙТЕ ВНИМАТЕЛНО ОБЩИТЕ ПРЕПОРЪКИ

ОБЩИ ПРЕПОРЪКИ

- мийте редовно ръцете си
- кашляйте или кихайте във вътрешната страна на лакътя си или в еднократни кърпички
- избягвайте докосване на устата, носа или очите си
- поздравявайте без ръкостискане
- спазвайте социална дистанция от 2 метра
- **ОСТАНЕТЕ ВКЪЩИ** и избягвайте ненужни активности
- останете спокойни и разумни, така че да не позволите влияние от настоящата стресова обстановка
- в случай, че подозирате, че сте инфектиран с COVID-19 вирус:
не се колебайте да се свържете с Вашия личен лекар или наблюдаващ специалист

COVID-19 инфекцията причинява:

- **В повечето случаи**, леки до умерени симптоми като:
болки в гърлото, суха кашлица, грипopodobни оплаквания, повишена телесна температура, мускулни болки, главоболие, нарушение на обонянието и вкусовите усещания, диария, коремна болка
- **Възможни ефекти върху кожата:** обриви, уртикария, сърбеж, промени по пръстите на ръцете и краката
- **Само в изолирани случаи:** значително влошаване, по-специално с развитие на тежка остра дихателна недостатъчност /Остър респираторен дистрес (acute respiratory distress, ARDS)

Основни рискови фактори за тежко протичане, идентифицирани до момента сред общата популация*

Дихателна недостатъчност
Белодробна артериална хипертония
Сърдечно-съдово заболяване, в т.ч. хипертония
Органна трансплантация
Бъбречна недостатъчност
Имуносупресия (болестна или медикаментозна)
Захарен диабет (неконтролиран, нестабилен)
Патологично затлъстяване
Възраст над 70 години

* познанието за COVID-19 се обогатява с всяка седмица и са възможни промени във времето

ПАЦИЕНТИ С РЯДКО КОЖНО ЗАБОЛЯВАНЕ, ИНФЕКТИРАНИ С COVID-19 ВИРУС

ЗА ВСИЧКИ ПАЦИЕНТИ С РЕДКИ КОЖНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

- НЕ ПРОМЕНЯЙТЕ САМОВОЛНО ЛЕЧЕНИЕТО на Вашето хронично заболяване ДОРИ и то да не е в активна фаза към момента

- В СЛУЧАЙ НА ВЪПРОСИ: СВЪРЖЕТЕ се със специалиста, който ръководи Вашето лечение

АКО ИМАТЕ СИМПТОМИ, СЪМНИТЕЛНИ ЗА COVID-19 ИНФЕКЦИЯ:

- СВЪРЖЕТЕ се с Вашия (личен) лекар +++

- Не приемайте нестероидни противовъзпалителни средства (НСПВС) (напр. ибупрофен...) без препоръка от Вашия лекар**

- Парацетамол може да се прилага (обичайна доза за възрастни: < 3 x 1г / ден, за деца: < 4 x 15мг/кг/ден)

- **Рискът от тежки усложнения** от инфекцията с COVID-19 вирус

НЕ се увеличава заради самото рядко кожно заболяване В ПО-ГОЛЯМАТА ЧАСТ от случаите

- Главните рискови фактори са същите, както в общата популация

- Инструкциите за пациентите следователно са подобни на тези, валидни за общата популация:
моля спазвайте ОБЩИТЕ ПРЕПОРЪКИ

***Съществуват известни противоречия относно приложението на НСПВС и COVID-19. Към момента няма научни доказателства за връзката между прием на ибупрофен и влошаване на COVID-19 инфекцията. Необходими са допълнителни епидемиологични проучвания.*

ЗА МАЛКА ЧАСТ ОТ ПАЦИЕНТИТЕ С РЕДКИ КОЖНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ Възможни са по-специфични мерки предвид тяхното заболяване

Това засяга главно пациентите, приемащи **имуносупресивни и противовъзпалителни лекарства (виж по-долу***)**

Това касае: авто-имунните булозни дерматози, авто-инфламаторните заболявания, някои вродени/наследствени кожни заболявания (генодерматози), противораковите терапии (напр. киназни инхибитори или имунотерапия)

ВИЕ ТРЯБВА ДА:

- СПАЗВАТЕ СТРОГО общите предазни мерки

- НЕ ПРОМЕНЯТЕ обичайното си лечение самovolно (рецидив на заболяването може да се окаже по-голям риск от COVID-19 инфекцията)

- НЕ приемате нови лекарства без медицинска препоръка

- ТЪРСИТЕ МЕДИЦИНСКИ СЪВЕТ ОТ СПЕЦИАЛИСТА, който следи Вашето рядко кожно заболяване +++

Лекарства, които не Ви правят по-уязвими в случай на инфекция с COVID-19 вирус (азбучен ред)*:

в случай, че те все още не са назначени, не започвайте приема им самостоятелно без медицинска консултация

Антибиотици
Антихистамини
Биологични средства (вж. по-долу****)
Колхицин
Дапсон (при липса на метхемоглобинемия)
Хидроксихлорквин
Интравенозни имуноглобулини
Опиоиди
Парацетамол
Сулфасалазин
Ретиноиди

*****Лекарства, които Ви правят по-уязвими в случай на инфекция с COVID-19 вирус***

- Як инхибитори
- Ритуксимаб в последната 1 година
- Съпътстващи имunosупресивни лекарства като циклоспорин, циклофосфамид, азатиоприн, микофенолат мофетил, кортикостероиди (преднизолон > 20мг/ден за възрастни) ****
- Противоракови средства
- Биологични средства (напр. анти-TNF блокери)****

* познанието за COVID-19 се обогатява непрекъснато и може да варира във времето
**** към момента няма данни за повишен риск за/по време на вирусни инфекции и прием на: IL-17-, IL-23-, IL-12/23-блокери, фумарова киселина, апремиласт, омализумаб, дупилумаб, метотрексат

ОСНОВНИ ПОСЛАНИЯ

Познанието за COVID-19 се развива непрекъснато и информацията за различните видове лечения може да се обнови според световния научен опит

СЛЕДВАЙТЕ внимателно общите препоръки относно предпазните мерки
НЕ СЕ самолечувайте: това може да бъде много опасно!
НЕ спирайте или променяйте лечението си самоволно: рецидив на Вашето заболяване може да се окаже по-опасен от COVID-19 инфекцията!

В случай на **въпроси**, свързани с COVID-19 вируса и Вашето рядко кожно заболяване, следва да се свържете със съответните медицински специалисти от Вашата страна за повече информация +++

Тези препоръки са изработени съгласно наличните литературни данни, препоръките на някои научни дружества, както и официалните препоръки на редица Европейски страни.

Съществуват известни противоречия, които са изрично посочени в текста.

Препоръките могат да се обновяват регулярно въз основа на нови научни и епидемиологични резултати.

Препоръките са изработени от Christine Bodemer (France), оглавяваща ERN Skin, с участието на следните медицински специалисти (изброени по азбучен ред): J. Bauer (Austria), M.C. Bolling (Netherlands), L. Bruckner-Tuderman (Germany), A. Bygum (Denmark), M. Caproni (Italy), I. Dreyfus (France), B. Didona (Italy), A. Diem (Austria), S. Emmert (Germany), A.K. Gaspar (Hungary), K. Giehl (Germany), A. Gostynski (The Netherlands), S. Guez (Italy), M. El Hachem (Italy), S. Hadj-Rabia (France), Hammersen (Germany), C. Has (Germany), J. Ingram (UK), G. Jemec (Denmark), P. Joly (France), V. Kucinskiene (Lithuania), M. Laimer (Austria), J. Mazereeuw (France), M. Medvecz (Hungary), D. M. Saunte (Denmark), A.W. Morgan (UK), C. Moss (UK), I. Neri (Italy), M. Ogboli (UK), G.S. Tiplica (Romania), E. O'Toole (UK), S. Oro (France), J. Panelius (Finland), C.M. Salavastru (Romania), J. Setterfield (UK), C.C. Zouboulis (Germany).

Препоръките са преведени и адаптирани на български език с изричното съгласие на авторите с цел информация на пациентите в България от д-р Косара Дреновска и проф. Снежина Василева, Експертна група по аутоимунни булозни дерматози към Българското дерматологично дружество.

<https://ern-skin.eu/reference-centers/>

